

2772. Republiški program imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 1993, stran 3460.

Na podlagi drugega, odstavka 4. člena Zakona o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 18/87), pete alinee prvega odstavka 7. člena in šeste alinee prve točke prvega odstavka 23. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 9/92), minister za zdravstvo, družino in socialno varstvo predpisuje

REPUBLIŠKI PROGRAM IMUNOPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE ZA LETO 1993

Republiški program imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 1993 opredeljuje naslednje programe:

- Program imunoprofilakse za predšolske otroke
- Program imunoprofilakse za učence, dijake in študente
- Program imunoprofilakse v učnih centrih – bojnih enotah in za zaposlene v MORS
- Program imunoprofilakse za begunce
- Program imunoprofilakse za druge skupine prebivalstva
- Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za potnike v mednarodnem prometu
- Program kemoprofilakse proti določenim nalezljivim boleznim

PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA LETO 1993 ZA PREDŠOLSKIE OTROKE**1. CEPLJENJE PROTI:**

tuberkulozi
davici
tetanusu
oslovskemu kašlju
otreški paralizi
ošpicam
rdečkam
mumpsu
klopнемu meningoencefalitisu
tifusu
gripi

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA PROTI

steklini
tetanusu
hepatitisu B

1.1. Cepljenje proti tuberkulozi

Cepljenje predšolskih otrok se opravi z BCG cepivom. Dozo cepiva, ki je različna glede na starost otroka, predpisuje proizvajalec.

Cepljenje je obvezno za otroke v prvem letu starosti. Cepljenje novorojenčkov se opravi v porodnišnici, cepljenje otrok, rojenih izven porodnišnice, mora biti opravljeno do dopolnjenih 2 mesecev starosti.

Otroci, ki niso bili cepljeni niti v porodnišnici niti do dopolnjenih 2 mesecev starosti, morajo biti cepljeni do dopolnjenega 1 leta starosti.

Dokaz, da je bil otrok cepljen, je brazgotina na mestu aplikacije cepiva. Cepilno brazgotino se kontrolira 3 do 6 mesecev po cepljenju. Otroci, ki nimajo cepilne brazgotine ali je premer cepilne

brazgotine manjši kot 3 mm, se morajo cepiti takoj, če pa je cepljenje kontraindicirano, pa takoj po prenehanju kontraindikacije.

Cepljenje otrok v prvem letu starosti se opravi brez predhodnega tuberkulinskega testa.

Na področjih, na katerih obstajajo epidemiološke indikacije, so obvezniki za revakcinacijo tudi otroci, starejši od enega leta, ki negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina (transverzalni premer induracije v koži je manjši od 6 mm).

1.2. Cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlu

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlu (Di-Te-Per cepivo).

1.2.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 1992 od dopolnjenih treh mesecev starosti;
- za otroke rojene v letu 1993, ko dopolnijo 3 mesece starosti;

V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti;

- za zamudnike do dopolnjenih 5 let starosti, če še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Daje se 3 doze cepiva v presledku 1 meseca do 3 mesecev. Izjemoma sme biti presledek med drugo in tretjo dozo največ do 5 mesecev.

Otrokom, ki zaradi kontraindikacije ne smejo biti cepljeni proti oslovskemu kašlu, in otrokom, ki so že stari 5 let pa do tedaj še niso bili cepljeni proti davici in tetanusu ali niso bili popolno cepljeni ali ni dokazov o cepljenju, se daje 2 dozi cepiva Di-Te v presledku 1 meseca do 3 mesecev.

Za obveznike, ki ne prejmejo predpisanih doz cepiva v dovoljenih presledkih, je cepljenje znova obvezno.

1.2.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje z Di-Te-Per cepivom je obvezno za otroke, ki so že bili bazično cepljeni in sicer 1 leto od dneva popolnega cepljenja.

Otroke, ki ne smejo biti revakcinirani proti oslovskemu kašlu, se revakcinira s cepivom Di-Te, 1 leto od dneva popolnega cepljenja.

Revakcinira se z 1 dozo cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacijo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlu se opravi sočasno s cepljenjem proti otroški paralizi.

1.3. Cepljenje proti otroški paralizi

Bazično cepljenje proti otroški paralizi se opravi praviloma z živim oralnim ali izjemoma z mrtvim parenteralnim cepivom. Indikacijo za cepljenje z mrtvim cepivom v indiciranih primerih imunodeficiency postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se izvaja čez vse leto, razen, če obstajajo epidemiološke indikacije, ki začasno prekinejo cepljenje proti otroški paralizi. Indikacijo za prekinitev cepljenja postavi pristojna epidemiološka služba v republiki.

1.3.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 1992 od dopolnjenih 3 mesecev starosti;
- za otroke, rojene v letu 1993, ko dopolnijo 3 mesece starosti;

V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti;

- za zamudnike, če še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Izjemoma se cepi tudi otroke, mlajše od 3 mesecev. Indikacijo za predčasno cepljenje postavi pristojna epidemiološka služba v republiki.

Cepljenje z živim oralnim polio cepivom: Daje se tri doze cepiva v presledku najmanj 42 dni. Obvezniki, ki niso prejeli predpisanih doz cepiva, prejmejo samo manjkajoče doze.

Cepljenje z mrtvim parenteralnim polio cepivom: Daje se dve dozi cepiva v presledku najmanj štirih tednov.

1.3.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za otroke, ki so že bili bazično cepljeni z živim ali mrtvim cepivom in sicer 1 leto po popolnem cepljenju (to je po drugi dozi mrtvega oziroma tretji dozi živega cepiva) in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Daje se 1 dozo živega oralnega cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacijo proti otroški paralizi se opravi sočasno s cepljenjem proti davici, tetanusu -in oslovskemu kašlu.

1.4. Cepljenje proti ošpicam, rdečkam in mumpsu

Cepljenje se opravi s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam, rdečkam in mumpsu.

Bazično cepljenje je obvezno za otroke, rojene leta 1992 od dopolnjenih 12 mesecev in se mora opraviti najpozneje do dopolnjenih 18 mesecev starosti.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.5. Cepljenje proti ošpicam

Cepljenje se opravi z monovalentnim, živim atenuiranim cepivom proti ošpicam.

1) Cepljenje z monovalentnim cepivom proti ošpicam je obvezno za otroke od 6 do 12 mesecev starosti, če pristojna epidemiološka služba v republiki oceni, da obstajajo epidemiološke indikacije.

Ti otroci morajo biti ponovno cepljeni v obdobju od 15 do 24 mesecev starosti. Daje se 1 dozo cepiva.

2) Cepljenje proti ošpicam je obvezno tudi za otroke od dopolnjenih 18 mesecev, ki so bili cepljeni proti ošpicam, če so za to epidemiološke indikacije (obolevanje cepljenih, epidemija ošpic pri otrocih te starosti), ki jih je ugotovil pristojni organ v republiki in, če je od predhodnega cepljenja proti ošpicam preteklo več kot leto dni.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.6. Cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopнемu meningoencefajitisu.

Cepljenje je priporočljivo za otroke za bivanje na endemskem območju.

Za cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

1.7. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti tifusu. Cepljenje je obvezno za otroke, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa ali če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih določi pristojni organ v republiki.

Cepljenje je dovoljeno za otroke, ki so že stari tri leta. Bazično cepljenje se opravi z dajanjem dveh doz cepiva v presledku, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od treh mesecev.

Revakcinacijo se opravi eno leto po bazičnem cepljenju in se obnavlja na tri leta vse dotlej, dokler je to cepljenje obvezno.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.8. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki ga za jesensko – zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo zlasti za otroke, ki imajo tuberkulozo, kronične bolezni, diabetes itd.

Cepljenje se izvaja zgodaj jeseni in se pri tem upošteva navodila proizvajalca.

2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini

2.1.1. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na dozo. Cepljenje je obvezno:

- za otroka, ki ga je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;
- za otroka, ki ga je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za otroka, ki ga je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubit ali se izgubi.

Daje se štiri doze cepiva in sicer prvi dve dozi na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretjo dozo in enaindvajseti dan četrto dozo cepiva (0,0,7,21). Otroci prejmejo hkrati s prvima dvema dozama cepiva tudi humani imunoglobulin proti steklini.

Otrokom, ki so bili popolno cepljeni proti steklini, dajemo v primeru ponovne poškodbe, če je od cepljenja preteklo manj kot 1 leto, 2 dozi cepiva brez seroprofilaksa in sicer ničelnega in tretjega dne (0,3). Če je od cepljenja preteklo več kot 1 leto in manj kot 3 leta, prejme poškodovani otrok 3 doze cepiva brez seroprofilakse in sicer ničelnega, tretjega in sedmoga dne (0,3,7). Če je od cepljenja preteklo več kot 3 leta ali otrok do poškodbe še ni bil cepljen proti steklini ali je bil cepljen nepopolno ali ni dokazov p cepljenju, opravimo popolno cepljenje s seroprofilakso.

Hkrati z imunizacijo in seroprofilakso proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

Cepljenje proti steklini lahko opravlja le pooblaščeni zdravstveni zavodi.

2.1.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilaksa proti steklini se opravi z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže.

Seroprofilaksa proti steklini je obvezna za otroke; ki še niso bili cepljeni proti steklini ali so bili cepljeni nepopolno ali ni dokazov o cepljenju ali je od zadnje doze popolnega cepljenja minilo več kot tri leta.

2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu

2.2.1. Cepljenje proti tetanusu

Postekspozicijsko cepljenje je obvezno za otroke, ki še niso bili

cepljeni proti tetanusu ali niso bili popolno cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju. Daje se 3 doze cepiva Di-Te-Per za otroke, mlajše od 5 let, ali 2 doze Di-Te cepiva za otroke med 5 in 7 let starosti. Poškodovani otroci prejmejo, istočasno s prvo dozo cepiva tudi humani antitetanusni imunoglobulin. Poškodovanim otrokom, ki so prejeli 2 dozi cepiva proti tetanusu pred več kot enim letom, in otrokom, ki so bili popolno cepljeni pred več kot 5 leti, se da 1 dozo cepiva proti tetanusu brez seroprofilakse.

2.2.2. Seroprofilaksa proti tetanusu Seroprofilakso proti tetanusu se opravi z dajanjem

250 i.e. humanega antitetanusnega imunoglobulina takoj po ugotovitvi indikacije za postekspozicijsko cepljenje.

2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

2.3.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom iz površinskega antigèna virusa hepatitis B, in vsebuje 10 mikrogramov proteina površinskega antigena v 0,5 ml cepiva.

Cepljenje je obvezno za:

- novorojenčke HBsAg pozitivnih mater,
- otroke, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitis B,
- otroke na hemodializnih oddelkih,
- varovance zavodov za duševno prizadete,
- hemofilike.

Novorojenčki HBsAg pozitivnih mater ter otroci pred začetkom dialize morajo biti cepljeni po shemi 0,1,2,12; ostali otroci pa po shemi 0,1,6.

Otroci pred začetkom dialize prejmejo dvojno dozo cepiva.

Novorojenčki HBsAg pozitivnih mater prejmejo hkrati s prvo dozo cepiva humani imunoglobulin proti hepatitisu B.

Za cepljenje proti hepatitisu B se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

2.3.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B Seroprofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B v prvih 12 urah po rojstvu in sicer v dozi, ki jo predpisuje proizvajalec imunoglobulina proti hepatitisu B.

3. SPLOŠNE DOLOČBE

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravlja obvezno cepljenje, prejemata od Zavoda za statistiko Republike Slovenije preko območnega Zavoda za zdravstveno varstvo mesečno podatke o novorojencih ter o doseljenih, odseljenih in umrlih otrocih do dopolnjenih 5 let starosti.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik opravlja obvezno cepljenje na podlagi letnih, imunizacijskih načrtov.

Obvezno cepljenje proti nalezljivim boleznim se opravlja praviloma čez vse leto (kontinuirano cepljenje). Cepilno stanje je potrebno preveriti:

- 1) ob vpisu v vse vrste predšolskih organizacij,
- 2) ob poškodbi ali rani,
- 3) ob sprejemu otrok na zdravljenje v bolnišnici,
- 4) ob vsakem obisku pri zdravniku.

To stanje se preveri tako, da se odgovorni osebi kot dokaz predloži ustrezen dokumentacijo o opravljenih prejšnjih cepljenjih.

Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih cepljenjih se opravi cepljenje oziroma ponovno cepljenje v skladu z imunizacijskim programom.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravlja cepljenje ali pod čigar nadzorstvom se cepljenje opravlja, vodi o tem evidenco in izda potrdilo o opravljenem cepljenju.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravlja obvezno cepljenje, mora b tem poročati območnemu Zavodu za zdravstveno varstvo, ki poroča Inštitutu za varovanje zdravja.

O stranskih učinkih po cepljenju je treba obvestiti Center za nalezljive bolezni Inštituta za varovanje zdravja, Trubarjeva 2, Ljubljana na vprašalniku – postvakinalni anketi.

Za cepljenje in tuberkulinsko testiranje se obvezno uporablja brizgalke in igle za enkratno uporabo.

Pri cepljenju s cepivi, ki se dajejo parenteralno, morajo biti zagotovljene ampule adrenalina, kortizonskega preparata s hitrim delovanjem, kalcija za intravenozno uporabo in antihistaminskega preparata.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravlja cepljenje proti nalezljivim boleznim, morata obvezno imeti hladilne naprave za hrambo in prevoz cepiva za zagotovitev hladne verige, ustrezne

merilne indikatorje temperature, potrebno opremo in ustrezeno strokovno osebje in morata izpolnjevati predpisane sanitarno-tehnične in druge pogoje.

Dopolnilno cepljenje je potrebno opraviti, če v posamezni občini v kateremkoli naselju ali delu naselja ni cepljenih

- 95% obveznikov proti ošpicam,
- 90% obveznikov proti drugim nalezljivim boleznim, za katere je bilo cepljenje obvezno po imunizacijskem programu, ki določa, proti katerim nalezljivim boleznim in za katere skupine otrok je cepljenje obvezno in kdaj.

Organi sanitarne inšpekcije opravljajo nadzorstvo nad izvajanjem imunizacijskega programa.

4. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del delovnega programa in finančnega načrta zdravstvenih zavodov in zasebnih zdravnikov oziroma programa zdravstvenega varstva, ki se za zavarovane osebe po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za upravičence iz 7. člena tega zakona pa iz republiškega proračuna.

Stroške za nabavo in distribucijo "cepiva, ki sodi v obvezno zdravstveno zavarovanje, poravna Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno Inštitutu za varovanje zdravja.

Neobvezno cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu plača uporabnik oziroma organizator bivanja na endemskem območju po ceni, ki jo določi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Cepjenje proti gripi (drugi odstavek točke 1.8.) se v utemeljenih in dokumentiranih primerih plača iz sredstev za obvezno zdravstveno zavarovanje skladno z navodilom, ki ga izda minister, pristojen za zdravstvo (v nadalnjem besedilu: minister), sicer plača cepljenje proti gripi uporabnik sam.

PROGRAM CEPLJENJA ZA ŠOLSKO LETO 1993/94 ZA UČENCE, DIJAKE IN ŠTUDENTE

1. CEPLJENJE PROTI:

tuberkulozi
ošpicam
rdečkam
mumpsu
davici
tetanusu
otroški paralizi
tifusu
klopнемu meningoencefalitisu
gripi

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA PROTI:

steklini
tetanusu
hepatitisu B

1.1. Cepljenje proti tuberkulozi

Cepljenje se opravi z BCG cepivom.

1.1.1. Revakcinacija je obvezna za učence, ki v šolskem letu 1993/94 obiskujejo 7. ali 8. razred osnovne šole in negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina.

1.1.2. Revakcinacijo se lahko uvede na območjih, če so epidemiološke indikacije, tudi med 7. in 13. letom starosti oziroma ob vpisu v osnovno šolo.

Cepi se samo učence, ki negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina (transverzalni premer induracije je manjši kot 6 mm).

1.2. Cepljenje proti ošpicam, rdečkam in mumpsu

Cepljenje se opravi s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam, rdečkam in mumpsu.

Revakcinacija – ponovno cepljenje proti ošpicam in mumpsu in bazično cepljenje proti rdečkam je obvezno za učence, ki v šolskem letu 1993/94 obiskujejo 1. razred osnovne šole.

Opravi se pri sistematskem pregledu za vstop v 1. razred osnovne šole. Če učenci niso bili cepljeni pri sistematskem pregledu, se jih cepi sočasno z revakcinacijo proti davici, tetanusu in otroški paralizi.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.3. Cepljenje proti davici in tetanusu

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu (Di-Te).

Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki v šolskem letu 1993/94 obiskujejo 1. oziroma 7. razred osnovne šole in za zamudnike.

Učence 1. razreda osnovne šole se lahko cepi tudi pri sistematskem pregledu za vstop v 1. razred.

Daje se 1 dozo cepiva.

Revakcinacijo proti davici in tetanusu se opravi sočasno z revakcinacijo proti otroški paralizi. V prvem razredu se lahko opravi tudi sočasno s kombiniranim cepivom proti ošpicam, mumpsu in rdečkam, v sedmem razredu pa s cepljenjem proti rdečkam.

Učenci v 1. oziroma 7. razredu, ki še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni v predšolski dobi ali nimajo dokumentacije o cepljenju, morajo biti bazično cepljeni. Daje se 3 doze cepiva in sicer 2 dozi v presledku 1 do 3 mesecev, tretjo dozo pa po enem letu.

1.4. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi praviloma z živim oralnim ali izjemoma z mrtvim parenteralnim cepivom. Indikacijo za cepljenje z mrtvim cepivom v indiciranih primerih imunodeficiency postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se izvaja čez vse leto, razen, če obstajajo epidemiološke indikacije, ki začasno prekinejo cepljenje proti otroški paralizi. Indikacijo za prekinitev cepljenja postavi pristojna epidemiološka služba v republiki.

Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki v šolskem letu 1993/94 obiskujejo 1. oziroma 7. razred osnovne šole in za zamudnike.

Učence 1. razreda osnovne šole se lahko cepi tudi pri sistematskem pregledu za vstop v 1. razred.

Daje se 1 dozo cepiva.

Revakcinacijo proti otroški paralizi se opravi sočasno z revakcinacijo proti davici in tetanusu. V prvem razredu se lahko opravi tudi sočasno s kombiniranim cepivom proti ošpicam, mumpsu in rdečkam, v sedmem razredu pa s cepljenjem proti rdečkam.

Učenci v 1. oziroma 7. razredu, ki še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni v predšolski dobi ali nimajo dokumentacije o cepljenju, morajo biti bazično cepljeni.

Za bazično cepljenje se daje 3 doze živega cepiva v presledku najmanj 42 dni ali 2 dozi mrtvega cepiva v presledku najmanj štirih tednov.

1.5. Cepljenje proti rdečkam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti rdečkam.

Cepljenje je obvezno za učence obeh spolov, ki v šolskem letu 1993/94 obiskujejo 7. razred osnovne šole in še niso bili cepljeni. Opravi se lahko sočasno z revakcinacijo proti davici, tetanusu in otroški paralizi.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.6. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi z Ana-Te cepivom.

Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za dijake, ki v šolskem letu 1993/94 obiskujejo zadnji letnik srednješolskega izobraževanja ter mladino do dopolnjenih 18 let starosti, ki ne obiskuje šole.

Cepljenje je obvezno tudi za dijake, ki dotlej niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju.

Daje se 3 doze cepiva in sicer 2 dozi v presledku 1 do 3 mesecev, tretjo dozo pa po enem letu.

1.7. Cepljenje proti ošpicam in m um psu

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam in mumpsu.

Cepljenje je obvezno za dijake in študente pred vstopom na šolanje, če še niso bili cepljeni.

Revakcinacija – ponovno cepljenje proti ošpicam in mumpsu je obvezno za učence, dijake in študente, ki so bili cepljeni, če so za to epidemiološke indikacije (obolevanje cepljenih, epidemija ošpic ali mumpsa pri otrocih te starosti), ki jih je ugotovil pristojni organ v republiki in če je od predhodnega cepljenja proti ošpicam ali mumpsu preteklo več kot leta dni.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.8. Cepljenje proti davici

Cepljenje proti davici se opravi s cepivom, ki je pripravljeno za odrasle.

Če se pojavi davica v epidemični obliki, je imunizacija proti davici obvezna tudi za osebe, stare več kot 14 let, ki utegnejo biti izpostavljene nevarnosti okužbe.

1.9. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti tifusu.

Cepljenje proti tifusu je obvezno za učence, dijake in študente, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa ali, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih ugotovi pristojni organ v republiki.

Bazično cepljenje se opravi z dajanjem 2 doz cepiva v presledku, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 3 mesecev.

Revakcinacijo se opravi 1 leto po bazičnem cepljenju in se obnavlja na 3 leta vse dotlej, dokler je to cepljenje obvezno. Daje se 1 dozo cepiva.

1.10. Cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopнемu meningoencefalitisu.

Cepljenje je obvezno za dijake in študente, ki so pri praktičnih vajah izpostavljeni nevarnosti okužbe.

Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente za bivanje na endemskem območju.

Za cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

1.11. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki ga za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo zlasti za tiste, ki imajo tuberkulozo, kronične bolezni, diabetes itd.

Cepljenje še izvaja zgodaj jeseni in se pri tem upošteva navodila proizvajalca cepiva.

2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na dozo.

2.1.1. Cepljenje proti steklini

a) Postekspozicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za učence, dijake in študente, ki so izpostavljeni okužbi z virusom stekline in sicer:

- za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival za katero se sumi, da je stekla;
- za osebo, ki jo je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubita ali se izgubi;
- za osebo, ki se je utegnila okužiti z virusom stekline preko sluznice ali poškodovane kože.

Daje se 4 doze cepiva in sicer prvi 2 dozi na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretjo dozo in enaindvajseti dan četrto dozo (0, 0, 7, 21).

Istočasno je obvezna tudi seroprofilaksa proti steklini.

Hkrati s cepljenjem proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

b) Preekspozicijsko cepljenje je obvezno za dijake in študente, ki se pri praktičnem pouku lahko okužijo z virusom stekline.

Za preekspozicijsko cepljenje proti steklini se upošteva navodila proizvajalcev cepiva.

Učencem, dijakom in študentom, ki so bili popolno cepljeni proti steklini, dajemo v primeru ponovne poškodbe, če je od cepljenja preteklo manj kot 1 leto, 2 dozi cepiva brez seroprofilakse in sicer ničelnega in tretjega dne (0,3). Če je od cepljenja preteklo več kot 1 leto in manj kot 3 leta prejme poškodovani učenec, dijak ali študent 3 doze cepiva brez seroprofilakse in sicer ničelnega, tretjega in sedmega dne (0,3,7). Če je od cepljenja preteklo več kot 3 leta ali oseba do poškodbe še ni bila cepljena proti steklini ali je bila cepljena nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, opravimo popolno cepljenje s seroprofilakso.

Cepljenje proti steklini lahko opravljajo le pooblaščene zdravstvene organizacije.

2.1.2. Seroprofilaksa proti steklini Seroprofilaksa proti steklini se opravi s humanim antirabičnim imunoglobulinom.

Seroprofilaksa proti steklini je obvezna za vse učence, dijake in študente, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti steklini. Opravi se z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže, takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvi 2 dozi cepiva proti steklini.

2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu

2.1.1. Cepljenje proti tetanusu Cepljenje se opravi z Ana-Te cepivom ali Di-Te cepivom.

Postekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno v primeru poškodbe za učence, dijake in študente, ki še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali, če ni dokazov o cepljenju, ali če je preteklo več kot 10 let od zadnje doze popolnega cepljenja ali od revakcinacije.

Istočasno s prvo dozo cepiva prejme poškodovanec tudi ustrezeno dozo antitetaničnega imunoglobulina.

Poškodovanim osebam, ki so prejele 2 dozi cepiva pred več kot 1 letom do 10 let, in osebam, ki so bile popolno cepljene ali revakcinirane proti tetanusu znotraj 5-10 let, se daje 1 dozo cepiva proti

tetanusu brez seroprofilakse.

2.1.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti tetanusu je obvezna v primeru poškodbe in sicer:

- učenci, dijaki in študenti, ki so bili popolno cepljeni ali revakcinirani pred več kot 10 leti, prejmejo 250 I.E. humanega antitetanusnega imunoglobulina;
- učenci, dijaki in študenti, ki niso bili cepljeni, ali so nepopolno cepljeni (prejeli 1 dozo cepiva) ali ni dokazov o cepljenju (ni dokumentacije), prejmejo 500 I.E. humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvo dozo cepiva proti tetanusu.

2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

2.3.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom iz površinskega antigena virusa hepatitis B.

Učence nad 10 let starosti, dijake in študente cepimo s cepivom, ki vsebuje 20 mikrogramov površinskega antigena na mililiter cepiva, učence do 10 let starosti pa s cepivom, ki vsebuje 10 mikrogramov površinskega antigena na 0,5 ml cepiva.

a) Preeksposicijsko cepljenje je obvezno:

- za učence, dijake in študente, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitis B;
- za dijake in študente zdravstvenih šol, ki so pri praktičnem pouku izpostavljeni okužbi z virusom hepatitis B;
- za študente stomatologije pred pričetkom praktičnih vaj;
- za bolnike na hemodializnih oddelkih;
- za varovance zavodov za duševno prizadete;
- za hemofilike;
- za intravenozne narkomane.

Cepljenje bolnikov pred začetkom dialize se opravi z dvojno dozo cepiva po shemi 0,1,2,12.

Za cepljenje proti hepatitisu B se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B je obvezno za učence, dijake in študente, ki še niso bili cepljeni proti hepatitisu B ali so bili cepljeni nepopolno ali ni dokazov o cepljenju ali je od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 5 let, bili pa so izpostavljeni okužbi z virusom hepatitis B in sicer: po poškodbi kože ali sluznice.

Poškodovanec prejme 4 doze cepiva po shemi 0,1,2,12 istočasno s seroprofilakso proti hepatitisu B.

2.3.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B Seroprofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B osebam, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B.

Humani imunoglobulin proti hepatitisu B se daje v prvih 24 urah po poškodbi in sicer v dozi, ki jo predpisuje proizvajalec imunoglobulina proti hepatitisu B.

3. SPLOŠNE DOLOČBE

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik opravljata obvezno cepljenje na podlagi letnih imunizacijskih načrtov.

Obvezno cepljenje se opravlja praviloma čez vse šolsko leto (kontinuirano cepljenje).

Cepilno stanje je potrebno preveriti:

- 1) ob vpisu v prvi razred osnovnega, srednjega, višjega in visokega izobraževanja;
- 2) dijakom in študentom pred pričetkom opravljanja praktičnih vaj oziroma dela, kjer so izpostavljeni nalezljivim boleznim;
- 3) ob sprejemu dijakov v dijaške domove;
- 4) ob odhodu na služenje vojaškega roka, na delovne akcije in druga delovišča;
- 5) ob poškodbi ali rani;
- 6) ob sprejemu na zdravljenje v bolnišnici;
- 7) ob vsakem obisku pri zdravniku.

To stanje se preveri tako, da se odgovorni osebi kot dokaz predloži ustrezeno dokumentacijo o opravljenih prejšnjih cepljenjih.

Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih cepljenjih se opravi cepljenje oziroma ponovno cepljenje v skladu z imunizacijskim programom.

Zdravnik, ki opravlja cepljenje ali pod čigar nadzorstvom se cepljenje opravlja, vodi o tem evidenco in

izda potrdilo o opravljenem cepljenju.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravljata obvezno cepljenje, morata o tem poročati območnemu Zavodu za zdravstveno varstvo, ki poroča Inštitutu za varovanje zdravja.

O stranskih učinkih po cepljenju je treba obvestiti Center za nalezljive bolezni Inštituta za varovanje zdravja, Trubarjeva 2, Ljubljana na vprašalniku – postvakcinalni anketi.

Za cepljenje in tuberkulinsko testiranje se obvezno uporabljajo brizgalke in igle za enkratno uporabo.

Pri cepljenju s cepivi, ki se dajejo parenteralno, morajo biti zagotovljene ampule adrenalina, kortizonskega preparata s hitrim delovanjem, kalcija za intravenozno uporabo in antihistaminskega preparata.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravljata cepljenje proti nalezljivim boleznim, morata obvezno imeti hladilne naprave za hrambo in prevoz cepiva za zagotovitev hladne verige; ustrezne meritve indikatorje temperature, potrebno opremo in ustrezno strokovno osebje ter morata izpolnjevati predpisane sanitarno -tehnične in druge pogoje.

Dopolnilno cepljenje je potrebno opraviti, če v posamezni občini v kateremkoli naselju ali delu naselja ni cepljenih

- 95% obveznikov proti ošpicam,

- 90% obveznikov proti drugim nalezljivim boleznim, za katere je bilo cepljenje obvezno po imunizacijskem programu, ki določa, proti katerim nalezljivim boleznim in za katere skupine otrok je cepljenje obvezno in kdaj.

Organi sanitarne inšpekcije opravljajo nadzorstvo nad izvajanjem imunizacijskega programa.

4. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del delovnega programa in finančnega načrta zdravstvenih zavodov in zasebnih zdravnikov oziroma programa zdravstvenega varstva, ki se za zavarovane osebe po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju financira iz sredstev za obvezno zdravstveno zavarovanje, za upravičence iz 7. člena tega zakona, pa iz republiškega proračuna. Stroške za nabavo in distribucijo cepiva poravna Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno Inštitutu za varovanje zdravja.

Neobvezno cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu plača uporabnik oziroma organizator bivanja na endemskem območju po ceni, ki jo določi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Cepljenje proti gripi (drugi odstavek točke 1.11) se v utemeljenih in dokumentiranih primerih plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja skladno z navodilom, ki ga izda minister, sicer plača cepljenje proti gripi uporabnik sam.

PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA UČNE CENTRE – BOJNE ENOTE IN ZA ZAPOSLENE V MORS ZA LETO 1993

1. CEPLJENJE PROTI:

tuberkulozi

davici

otroški paralizi

ošpicam

mumpsu

tifusu,

klopнемu meningoencefalitisu

gripi

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA PROTI:

steklini

tetanusu

3. KEMOPROFILAKSA PROTI:

tuberkulozi

škrlatinki

gnojnemu meningitisu

1.1. Cepljenje proti tuberkulozi

Cepljenje se opravi z BCG cepivom.

Revakcinacija, je obvezna za vojaške obveznike, ki nimajo cepilne brazgotine ali je premer cepilne brazgotine manjši kot 3 mm in, ki negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina (transverzalni premer induracije je manjši kot 6 mm).

1.2. Cepljenje proti davici

Ob pojavu epidemije davice je cepljenje proti davici obvezno za vojaške obveznike, ki utegnejo biti izpostavljeni nevarnosti okužbe.

Cepljenje se opravi s cepivom, ki je pripravljeno za odrasle osebe.

1.3. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi je obvezno za vojaške obveznike, ki še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali nimajo dokumentacije o cepljenju.

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi praviloma z živim, oralnim ali izjemoma z mrtvim parenteralnim cepivom. Indikacijo za cepljenje z mrtvim cepivom v indiciranih primerih imunodeficiency postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se izvaja čez vse leto, razen, če obstajajo epidemiološke indikacije, ki začasno prekinejo cepljenje proti otroški paralizi. Indikacijo za prekinitev cepljenja postavi pristojna epidemiološka služba v republiki.

Za bazično cepljenje se daje 3 doze živega cepiva v presledku najmanj 42 dni ali 2 dozi mrtvega cepiva v presledku najmanj štirih tednov.

1.4. Cepljenje proti ošpicam in mumpsu

1.4.1. Cepljenje je obvezno za vojaške obveznike ob vstopu v center, če do tedaj še niso bili cepljeni proti ošpicam ali mumpsu.

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam in mumpsu, monovalentnim cepivom proti ošpicam ali monovalentnim cepivom proti mumpsu.

1.4.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje proti ošpicam in mumpsu je obvezno za vojaške obveznike, ki so bili cepljeni, če so za to epidemiološke indikacije, ki jih je ugotovil pristojni organ v republiki in če je od predhodnega cepljenja proti ošpicam ali mumpsu preteklo več kot leto dni.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.5. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje proti tifusu je obvezno za vojaške obveznike in za zaposlene v MORS," če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih ugotovi pristojni organ v republiki.

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti tifusu.

Bazično cepljenje se opravi z dajanjem 2 doz cepiva v presledku, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 3 mesecev.

Revakcinacijo se opravi 1 leto po bazičnem cepljenju in se obnavlja na 3 leta vse dotlej, dokler je to cepljenje obvezno.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.6. Cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu

Cepljenje je obvezno za vojaške obveznike in za zaposlene v MORS, ki so izpostavljeni nevarnosti okužbe. Vojaški obvezniki morajo pričeti s cepljenjem najkasneje ob vstopu v učni center.

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopнемu meningoencefalitisu.

Za cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

1.7. Cepljenje proti gripi

Cepljenje je priporočljivo za vojaške obveznike in za zaposlene v MORS.

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki ga za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje se izvaja zgodaj jeseni in se pri tem upošteva navodila proizvajalca cepiva.

2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na dozo.

2.1.1. Cepljenje proti steklini

Postekspozicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za vojaške obveznike in za zaposlene v MORS, ki so izpostavljeni okužbi z virusom stekline in sicer:

– za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;

– za osebo, ki jo je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;

– za osebo, ki jo je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubita ali se izgubi.

Daje se 4 doze cepiva in sicer prvi 2 dozi ha dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretjo dozo in enaindvajseti dan četrto dozo (0,0,7,21).

Istočasno je obvezna tudi seroprofilaksa proti steklini.

Hkrati s cepljenjem proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z

imunizacijskim programom.

Vojaškim obveznikom in zaposlenim v MORS, ki so bili popolno cepljeni proti steklini, dajemo v primeru ponovne poškodbe, če je od cepljenja preteklo manj kot 1 leto, 2 dozi cepiva brez seroprofilakse in sicer ničelnega in tretjega dne (0,3). Če je od cepljenja preteklo več kot 1 leto in manj kot 3 leta, prejme poškodovana oseba 3 doze cepiva brez seroprofilakse in sicer ničelnega, tretjega in sedmega dne (0,3,7). Če je od cepljenja preteklo več kot 3 leta ali oseba do poškodbe še ni bila cepljena proti steklini ali je bila cepljena nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, opravimo popolno cepljenje s seroprofilakso.

Cepljenje proti steklini lahko opravljajo le pooblaščene zdravstvene organizacije.

2.1.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilaksa proti steklini se opravi s humanim antirabičnim imunoglobulinom.

Seroprofilaksa proti steklini je obvezna za osebe, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti steklini. Opravi se z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže, takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvi 2 dozi cepiva proti steklini.

2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu

2.2.1. Cepljenje proti tetanusu

a) Preekspozicijsko cepljenje

Cepljenje je obvezno za vojaške obveznike in za zaposlene v MORS, ki dotlej niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju. Daje se 3 doze cepiva in sicer 2 dozi v presledku 1 do 3 mesecev, tretjo dozo pa po enem letu.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno v primeru poškodbe za vojaške obveznike in za zaposlene v MORS, ki še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju ali če je preteklo več kot 10 let od zadnje doze popolnega cepljenja ali od revakcinacije.

Istočasno s prvo dozo cepiva prejme poškodovanec tudi ustrezno dozo antitetaničnega imunoglobulina.

Poškodovanim osebam, ki so prejele 2 dozi cepiva pred več kot 1 letom do 10 let, in osebam, ki so bile popolno cepljene ali revakcinirane proti tetanusu znotraj 5 – 10 let, se daje 1 dozo cepiva proti tetanusu brez seroprofilakse.

2.2.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti tetanusu je obvezna v primeru poškodbe in sicer:

- osebe, ki so bile popolno cepljene ali revakcinirane pred več kot 10 leti, prejmejo 250 I.E. humanega antitetanusnega imunoglobulina;
- osebe, ki niso bile cepljene, ali so nepopolno cepljene (prejeli 1 dozo cepiva) ali ni dokazov o cepljenju (ni dokumentacije), prejmejo 500 I.E. humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvo dozo cepiva proti tetanusu.

3.1. Kemoprofilaksa proti tuberkulozi

Daje se ustrezne doze zdravil 6 mesecev.

Kemoprofilaksa proti tuberkulozi je obvezna:

- za osebe do 25 let starosti, ki burno reagirajo na tuberkulin (induracija več kot 20 mm) in ki živijo ali so bile v stiku z aktivnim tuberkuloznim bolnikom;
- za osebe, ki se iz katerihkoli razlogov zdravijo s kortikosteroidi in imunosupresorji več kot 30 dni, imajo pa posledice tuberkulognega obolenja;
- za HIV pozitivne osebe;
- za osebe s svežo tuberkulinsko reakcijo, pri katerih je konverzija ugotovljena na podlagi spremmljanja tuberkulinskega testa.

3.2. Kemoprofilaksa proti škrlatinki

Daje se penicilin, pri preobčutljivosti na penicilin pa eritromicin v enakih dozah, kot so potrebne za terapijo. Izvajati se mora 10 dni.

Kemoprofilaksa ob pojavu škrlatinke je obvezna:

- ob pojavu škrlatinke ali streptokoknega tonsilofaringitisa v kolektivu po predhodni takojšnji konzultaciji z pristojno epidemiološko službo območnega Zavoda za zdravstveno varstvo.

3.3. Kemoprofilaksa proti gnojnemu meningitisu

Daje še 600 mg rifampicina dnevno 2 dni.

Kemoprofilaksa proti gnojnemu – meningokoknemu meningitisu je obvezna za osebe, ki živijo v tesnem kontaktu v istem prostoru z bolnikom, vendar po predhodni konzultaciji s pristojno epidemiološko službo območnega Zavoda za zdravstveno varstvo.

4. SPLOŠNE DOLOČBE

Cepilno stanje je potrebno preveriti:

- 1) ob odhodu na služenje vojaškega roka oziroma ob prihodu v učni center;
- 2) ob poškodbi ali rani;
- 3) ob sprejemu na zdravljenje v bolnišnici;
- 4) ob vsakem obisku pri zdravniku;

To stanje se preveri tako, da se odgovorni osebi kot dokaz predloži ustrezen dokumentacijo o opravljenih prejšnjih cepljenjih.

Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih cepljenjih se opravi cepljenje oziroma ponovno cepljenje v skladu z imunizacijskim programom.

Zdravnik, ki opravlja cepljenje ali pod čigar nadzorstvom se cepljenje opravlja, vodi o tem evidenco in izda potrdilo o opravljenem cepljenju.

Zdravstveni zavod, ki opravlja obvezno cepljenje, mora o tem poročati pristojni zdravstveni službi skladno z dokumentom "Navodilo o preventivnem zdravstvenem varstvu, sanitarnem nadzoru in inšpekciji v teritorialni obrambi Republike Slovenije".

O stranskih učinkih po cepljenju je treba obvestiti Center za nalezljive bolezni Inštituta za varovanje zdravja, Trubarjeva 2, Ljubljana na vprašalniku – postvakcinalni anketi.

Za cepljenje in tuberkulinsko testiranje se obvezno uporablajo brizgalke in igle za enkratno uporabo.

Pri cepljenju s cepivi, ki se dajejo parenteralno, morajo biti zagotovljene ampule adrenalina, kortizonskega preparata s hitrim delovanjem, kalcija za intravenozno uporabo in antihistaminskega preparata.

Zdravstveni zavod, ki opravlja cepljenje proti nalezljivim boleznim, mora obvezno imeti hladilne naprave za hrambo in prevoz cepiva za zagotovitev hladne verige, ustreze merilne indikatorje temperature, potrebno opremo in ustrezen strokovno osebje ter mora izpolnjevati predpisane sanitarno – tehnične in druge pogoje.

Organi sanitarne inšpekcije opravljajo nadzorstvo nad izvajanjem imunizacijskega programa.

5. FINANCIRANJE

Program imunoprofilakse za učne centre – bojne enote in zaposlene v MORS za leto 1993 se financira iz republiškega proračuna.

PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA LETO 1993 ZA BEGUNCE

1. CEPLJENJE

Cepljenje beguncev se opravi po preverjanju dokumentacije o cepljenju.

Begunci, ki imajo dokumentacijo o cepljenju, se vključijo v program imunoprofilakse in kemoprofilakse, ki glede na starost begunka velja za državljane Slovenije.

Begunci, ki nimajo dokumentacije o cepljenju, se smatrajo kot necepljeni in morajo biti cepljeni:

1.1. Predšolski otroci:

- proti tuberkulozi
- a) v prvem letu starosti, če nimajo cepilne cepilne brazgotine ali je premer cepilne brazgotine manjši kot 3 mm
- b) od izpolnjenega prvega leta starosti otroci, ki nimajo cepilne brazgotine ali je premer cepilne brazgotine manjši kot 3 mm in negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina
- proti davici, tetanusu in oslovskem kašlju otroci do 5 let starosti
- proti davici in tetanusu otroci nad 5 let starosti
- proti otroški paralizi
- proti ošpicam, mumpsu in rdečkam

1.2. Šolski otroci:

- proti tuberkulozi otroci, ki nimajo cepilne brazgotine ali je premer cepilne brazgotine manjši kot 3 mm in negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina
- proti davici in tetanusu
- proti otroški paralizi
- proti ošpicam, mumpsu in rdečkam

2. FINANCIRANJE

Program imunoprofilakse za begunce za leto 1993 se financira iz republiškega proračuna.

PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA LETO 1993 ZA DRUGE SKUPINE PREBIVALSTVA

1. CEPLJENJE PROTI:

tuberkulozi

rdečkam

tifusu

davici

klopнемu meningoencefalitisu gripi

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA PROTI:

steklini

tetanusu

hepatitisu B

1.1. Cepljenje proti tuberkulozi

Cepljenje se opravi z BCG cepivom.

Cepljenje proti tuberkulozi je obvezno za osebe do

25 let starosti, ki so še posebej izpostavljene okužbi s tuberkuloso in sicer:

- za osebe, ki so bile v družinskom stiku z obolelim za tuberkulozo;
- za osebe, ki vstopajo na delo v zdravstvenih zavodih, ki se izključno ukvarjajo z diagnostiko in zdravljenjem tuberkuloze in negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina (transverzalni premer induracije je manjši kot 6 mm).

1.2. Cepljenje proti rdečkam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti rdečkam.

Cepljenje proti rdečkam je obvezno za ženske v fertilni dobi, ki še niso bile cepljene proti rdečkam in so pri svojem delu v zdravstvenih, pedagoških in vzgojno-varstvenih zavodih ali pri zasebnem delu izpostavljene okužbi z virusom rdečk.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.3. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti trebušnemu tifusu.

Cepljenje proti tifusu je obvezno:

- 1.3.1. za osebe, ki so zaposlene pri čiščenju kanalizacije, snaženju septičnih jam, odstranjevanju smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij;
- 1.3.2. za osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

Poleg tega je cepljenje obvezno tudi za osebe, za katere po epidemioloških indikacijah to določi pristojni organ v republiki.

Bazično cepljenje se opravi z dajanjem 2 doz cepiva v presledku, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 3 mesecev.

Revakcinacijo se opravi 1 leto po bazičnem cepljenju in se obnavlja na 3 leta vse dotlej, dokler je to cepljenje obvezno.

Daje se 1 dozo cepiva.

1.4. Cepljenje proti davici

Ob pojavu epidemije davice je cepljenje proti davici obvezno tudi za osebe, stare več kot 14 let, ki utegnejo biti izpostavljeni nevarnosti okužbe.

Cepljenje se opravi s cepivom, ki je pripravljeno za odrasle osebe.

1.5. Cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopнемu meningoencefalitisu.

Cepljenje je obvezno:

- za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe z virusom klopnega meningoencefalitisa.

Cepljenje je priporočljivo za osebe za bivanje na endemskem območju.

Za cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

1.6. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki ga za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, starejše od 60 let, osebe, ki imajo tuberkulozo, kronične bolezni pljuč, kardiovaskularne bolezni, diabetes, nefritis, hipertonijo, aterosklerozo in za ženske v poznih mesecih nosečnosti.

Cepljenje se izvaja zgodaj jeseni in se pri tem upošteva navodila proizvajalca cepiva.

2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini**2.1.1. Cepljenje proti steklini**

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na dozo.

a) Postekspozicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za vse osebe, ki so izpostavljene okužbi z virusom stekline in sicer:

- za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;
- za osebo, ki jo je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes, mačka, ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubita ali se izgubi;
- za osebo, ki se je utegnila okužiti z virusom stekline preko sluznice ali poškodovane kože.

Daje se 4 doze cepiva in sicer: prvi 2 dozi na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretjo dozo in enaindvajseti dan četrto dozo (0, 0, 7, 21).

Istočasno je obvezna tudi seroprofilaksa proti steklini.

Hkrati s cepljenjem proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

b) Preeksposicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za veterinarje, gozdarje, lovske čuvaje, preparatorje, laboratorijske delavce in vse osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom stekline.

Za preeksposicijsko cepljenje proti steklini se upošteva navodila proizvajalcev cepiva.

Osebam, ki so bili popolno pre- ali postekspozicijsko cepljene proti steklini, dajemo v primeru ponovne poškodbe, če je od cepljenja preteklo manj kot 1 leto, 2 dozi cepiva brez seroprofilakse in sicer ničelnega in tretjega dne (0,3). Če je od cepljenja preteklo več kot 1 leto in manj kot 3 leta, prejme poškodovana oseba 3 doze cepiva brez seroprofilakse in sicer ničelnega, tretjega in sedmega dne (0,3,7). Če je od cepljenja preteklo več kot 3 leta ali oseba do poškodbe še hi bila cepljena proti steklini ali je bila cepljena nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, opravimo popolno cepljenje s seroprofilakso.

Cepljenje proti steklini lahko opravljajo le pooblaščeni zdravstveni zavodi.

2.1.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilaksa proti steklini se opravi z dajanjem humanega antirabičnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti steklini je obvezna za vse osebe, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti steklini. Opravi se z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvi dve dozi cepiva proti steklini.

2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu

Cepljenje se opravi z Ana-Te cepivom.

2.2.1. Cepljenje proti tetanusu

a) Postekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno v primeru poškodbe za osebe, ki še niso bile cepljene proti tetanusu ali niso popolno cepljene ali če ni dokazov o cepljenju ali če je preteklo več kot 10 let od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije.

Daje se 3 doze cepiva proti tetanusu, in sicer 2 dozi v presledku 1 do 3 mesecev, tretjo dozo pa po 1 letu.

Istočasno s prvo dozo cepiva prejmejo poškodovanci tudi ustrezno dozo humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Poškodovanim osebam, ki so prejele 2 dozi cepiva pred več kot 1 letom do 10 let, in osebam, ki so bile popolno cepljene ali revakcinirane proti tetanusu znotraj 5 do 10 let, se daje 1 dozo cepiva proti tetanusu.

b) Preeksposicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno za vse osebe, ki še niso bile cepljene proti tetanusu.

Priprave in izvedbo preeksposicijskega cepljenja organizirajo območni Zavodi za zdravstveno varstvo.

2.2.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilaksa proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti tetanusu je obvezna v primeru poškodbe, in sicer:

- osebe, ki so bile popolno cepljene ali revakcinirane pred več kot 10 leti prejmejo 250 I.E. humanega antitetanusnega imunoglobulina;
- osebe, ki niso cepljene, ali so nepopolno cepljene (prejeli 1 dozo cepiva) ali ni dokazov o cepljenju (ni dokumentacije), prejmejo 500 I.E. humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvo dozo

cepiva proti tetanusu.

2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

2.3.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom iz površinskega antigaena virusa hepatitisa B in vsebuje 20 mikrogramov površinskega antigaena v 1 mililitru cepiva.

a) Preeksposičijsko cepljenje je obvezno:

- za zdravstvene in druge delavce, ki so pri svojem vsakodnevnom strokovnem delu izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B;
- za osebe, ki nimajo niti antigaena, niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigaena hepatitisa B. Prioriteto za cepljenje imajo spolni partnerji;
- za bolnike na hemodializnih oddelkih;
- za varovance zavodov za duševno prizadete;
- za intravenozne narkomane;
- za hemofilike.

Bolniki na hemodializnih oddelkih prejmejo dvojno dozo cepiva pred pričetkom dialize po shemi 0,1,2,12.

Za cepljenje drugih oseb proti hepatitisu B se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B je obvezno za osebe, ki še niso bile cepljene proti hepatitisu B ali so bile cepljene nepopolno ali ni dokazov o cepljenju ali je od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 5 let, bile pa so izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B, in sicer: po poškodbi kože ali sluznice.

Poškodovanec prejme 4 doze cepiva po shemi 0,1,2,12, istočasno s seroprofilakso proti hepatitisu B.

2.3.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B Seroprofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B osebam, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B. Humani imunoglobulin proti hepatitisu B se daje v prvih 24 urah po poškodbi, in sicer v dozi, ki jo predpisuje proizvajalec imunoglobulina proti hepatitisu B.

3. SPLOŠNE DOLOČBE

Cepilno stanje oseb je potrebno preveriti:

- 1) ob zaposlitvi;
- 2) ob odhodu na služenje vojaškega roka in na delovne akcije ali delovišča;
- 3) ob poškodbi ali rani;
- 4) ob vsakem obisku pri zdravniku.

To stanje se preveri tako, da se odgovorni osebi kot dokaz predloži ustrezeno dokumentacijo o opravljenih prejšnjih cepljenjih.

Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih cepljenjih se opravi cepljenje oziroma ponovno cepljenje v skladu z imunizacijskim programom.

Zdravnik, ki opravlja cepljenje ali pod čigar nadzorstvom se cepljenje opravlja, vodi o tem evidenco in izda potrdilo o opravljenem cepljenju.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravlja obvezno cepljenje, morata o tem poročati območnemu Zavodu za zdravstveno varstvo, ki poroča Inštitutu za varovanje zdravja.

O stranskih učinkih po cepljenju je treba obvestiti Center za nalezljive bolezni Inštituta za varovanje zdravja, Trubarjeva 2, Ljubljana, na vprašalniku – postvakcinalni anketi.

Za cepljenje in tuberkulinsko testiranje se obvezno uporablja brizgalko in iglo za enkratno uporabo.

Pri cepljenju s cepivi, ki se dajejo parenteralno, morajo biti zagotovljene ampule adrenalina, kortizonskega preparata s hitrim delovanjem, kalcija za intravenozno uporabo in antihistaminskega preparata.

Zdravstveni zavod in zasebni zdravnik, ki opravlja cepljenje proti nalezljivim boleznim, morata obvezno imeti hladilne naprave za hrambo in prevoz cepiva za zagotovitev hladne verige, ustrezone merilne indikatorje temperature, potreben opremo in ustrezeno strokovno osebje ter morata izpolnjevati predpisane sanitarno tehnične in druge pogoje.

4. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del obveznega zavarovanja in se financirajo iz sredstev za obvezno zdravstveno zavarovanje, razen obveznih cepljenj delavcev, ki so pri delu izpostavljeni nevarnosti okužbe in za katere stroške cepljenja plača delodajalec. Če plača stroške obveznega cepljenja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, le-ta stroške za nabavo in distribucijo cepiva poravna neposredno Inštitutu za varovanje zdravja.

Za neobvezno cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu (tretji odstavek točke 1.5.) in za neobvezno cepljenje proti gripi (točka 1.6.) ni plačnik Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,

razen v primerih, ko so izpolnjeni pogoji iz navodila, ki ga izda minister. Plačnik teh cepljenj je posameznik ali delodajalec.

PROGRAM IMUNOPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE ZA LETO 1993 ZA POTNIKE V MEDNARODNEM PROMETU

1. CEPLJENJE PROTI:

koleri
rumeni mrzlici
tifusu
otroški paralizi
tetanusu
steklini
hepatitisu B
meningokoknemu meningitisu
klopnemu meningoencefalitisu
gripi

2. KEMOPROFILAKSA PROTI:

malariji

3. ZAŠČITA PROTI HEPATITISU A

1.1. Cepljenje proti koleri

Cepljenje se opravi s cepivom proti koleri. Cepljenje proti koleri je obvezno:

- za osebe, ki potujejo v države, ki zahtevajo cepljenje proti tej bolezni;
  - za osebe, ki potujejo v države, kjer je zaradi epidemioloških indikacij potrebno cepljenje proti koleri.
- Bazično cepljenje se opravi z dvema dozama cepiva proti koleri v presledku najmanj 8 dni do največ 1 meseca oziroma v skladu z navodili proizvajalca.

Revakcinacija se opravi po šestih mesecih.

Daje se 1 doza cepiva.

Cepljenje proti koleri izvajajo ambulante za potnike v mednarodnem prometu pri območnih Zavodih za zdravstveno varstvo in Inštitutu za varovanje zdravja, ki o opravljenem cepljenju izdajo mednarodno potrdilo.

Mednarodno potrdilo o cepljenju proti koleri prične veljati takoj po prejemu druge doze in velja 6 mesecev.

1.2. Cepljenje proti rumeni mrzlici

Cepljenje se opravi s cepivom proti rumeni mrzlici. Cepljenje proti rumeni mrzlici je obvezno:

- za osebe, ki potujejo v državo, v kateri je ta bolezen;
- za osebe, ki potujejo v državo, ki zahteva cepljenje proti tej bolezni.

Daje se 1 dozo cepiva.

Mednarodno potrdilo 6 cepljenju proti rumeni mrzlici prične veljati 10 dni po bazičnem cepljenju, revakciniranim pa z dnem revakcinacije in velja 10 let.

Cepljenje proti rumeni mrzlici izvajajo le pooblaščeni zdravstveni zavodi.

1.3. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tifusu.

Cepljenje proti tifusu je obvezno za osebe, ki sodelujejo pri izvajanju del na deloviščih v izvenevropskih državah.

Cepljenje proti tifusu je priporočljivo za osebe, ki potujejo v dežele s slabim higieniskim režimom.

Za bazično cepljenje se daje 2 dozi cepiva v presledku najmanj 15 dni do največ-3 mesecev.

Revakcinacijo se opravi 1 leto po bazičnem cepljenju in se obnavlja na 3 leta vse dotlej, dokler obstaja indikacija za cepljenje.

Za revakcinacijo se daje 1 dozo cepiva.

1.4. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi je priporočljivo za potnike, ki potujejo v dežele, kjer je otroška paraliza endemska.

Če potniki še niso bili cepljeni ali, če je od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let, se daje 3 doze cepiva v presledku najmanj 42 dni.

Če so potniki že bili cepljeni in je od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije preteklo manj kot 10 let, se daje 1 doza cepiva.

1.5. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje proti tetanusu je priporočljivo za potnike, ki še niso bili cepljeni proti tetanusu ali je od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let, še zlasti, če je potovanje rizično glede na možnost poškodbe (alpinizem, trekking).

Daje se 3 doze cepljiva po shemi za preekspozicijsko cepljenje.

1.6. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini je priporočljivo za potnike, ki potujejo v dežele, kjer je steklina endemska, pa še niso bili cepljeni proti steklini ali je od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 3 leta, zlasti če je potovanje rizično glede na možnost ugriza ali poškodbe stekle živali.

Daje se 3 doze cepljiva po shemi za preekspozicijsko cepljenje.

1.7. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje proti hepatitisu B je priporočljivo za potniške, ki potujejo v endemska področja ali so zaradi načina potovanja in bivanja izpostavljeni okužbi s hepatitisom B. pa še niso bili cepljeni ali je od zadnje doze popolnega cepljenja ali revakcinacije preteklo več kot 5 let.

Daje se 3 doze cepljiva skladno z navodili proizvajalca.

1.8. Cepljenje proti meningokoknemu meningitisu

Cepljenje proti meningokoknemu meningitisu je obvezno za potnike, ki potujejo v področje, kjer je epidemija meningokoknega menigitisa.

Cepljenje proti meningokoknemu meningitisu je priporočljivo za potnike v dežele, kjer je meningokokni meningitis endemski, če še niso bili cepljeni proti meningokoknemu meningitisu ali če je minilo od cepljenja odraslih več kot 8 let, večjih otrok več kot 4 leta, manjših pa več kot 2 leti.

Cepljenje je priporočljivo v pogojih, ki omogočajo tesen kontakt z domačini ali množico ljudi (shodi).

Daje se 1 doza cepljiva vsaj 15 dni pred odhodom.

1.9. Cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu

Cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu je priporočljivo za potnike v dežele, kjer je klopnji meningoencefalitis endemski, če še niso bili cepljeni ali je od popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 3 leta. Cepljenje je priporočljivo, če na potovanju obstaja možnost okužbe z virusom klopnega meningoencefalitisa.

Daje se 3 doze cepljiva skladno z navodili proizvajalca. Za različna geografska področja obstajajo specifična cepljiva proti klopнемu meningoencefalitisu.

1.10. Cepljenje proti gripi

Cepljenje proti gripi je priporočljivo za potnike, ki potujejo v sezoni, značilni za gripo, in sicer za potnike, ki potujejo v sezoni april-september na južno zemeljsko poloblo ter v mesecih od novembra do februarja po severni polobli. Ti potniki naj bodo po vrnitvi v naslednji zimi ponovno cepljeni.

Za cepljenje proti gripi se upošteva navodila proizvajalcev.

2. KEMOPROFILAKSA PROTI MALARII

Daje se ustrezna doza antimalarika, izbranega po najnovejših navodilih Svetovne zdravstvene organizacije.

Kemoprofilaksa proti malariji je obvezna za vse osebe, ki odhajajo v države ali območja, v katerih je malarija.

Kemoprofilakso proti malariji izvajajo ambulante za potnike v mednarodnem prometu pri območnih Zavodih za zdravstveno varstvo in Inštitutu za varovanje zdravja.

3. ZAŠČITA PROTI HEPATITISU A

Zaščita s 16% humanim gamaglobulinom je priporočljiva za potnike, ki potujejo v dežele s slabim higienskim režimom. 16% humani gamaglobulin daje kratkotrajno zaščito, zato se daje nekaj dni pred odhodom, pri čemer je treba paziti na razpored ostalih cepljenj. Obvezen presledek po aplikaciji živih vakcinc je najmanj 2 tedna.

4. FINANCIRANJE

Cepljenja potnikov in kemoprofilaksa proti malariji v mednarodnem prometu niso vključeni v sredstva obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Obvezna cepljenja in kemoprofilakso so dolžni plačati organizatorji potovanj oziroma dela v tujini ali posamezniki.

PROGRAM KEMOPROFILAKSE PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM ZA LETO 1993

KEMOPROFILAKSA PROTI:

koleri

tuberkulozi

škrlatinki

gnojnemu meningitisu

gripi

1. KEMOPROFILAKSA PROTI KOLERI Daje se ustrezne doze tetraciklina. Kemoprofilaksa proti koleri je obvezna:

- za vse osebe, ki so jedle hrano ali pile vodo, ki sta onesnaženi ali se sumi, da sta onesnaženi s povzročitelji kolere.

2. KEMOPROFILAKSA PROTI TUBERKULOZI Daje se ustrezne doze zdravil 6 mesecev. Kemoprofilaksa proti tuberkulozi je obvezna:

- za otroke do dopolnjenih 3, let starosti, ki niso bili cepljeni proti tuberkulozi in reagirajo na tuberkulin s pozitivno tuberkulinsko reakcijo, katere premer je večji od 10 mm (spontane tuberkulinske reakcije);
- za osebe do 25 let starosti, ki burno reagirajo na tuberkulin (induracija več kot 20 mm) in, ki živijo ali so bile v stiku z aktivnim tuberkuloznim bolnikom;
- za osebe, ki se iz katerihkoli razlogov zdravijo s kortikosteroidi in imunosupresorji več kot 30 dni, imajo pa posledice tuberkulognega obolenja;
- za HIV pozitivne osebe;
- za osebe s svežo tuberkulinsko reakcijo, pri katerih je konverzija ugotovljena na podlagi spremeljanja tuberkulinskega testa.

3. KEMOPROFILAKSA PROTI ŠKRLATINKI Daje še penicilin, pri preobčutljivosti na penicilin pa eritromicin v enakih dozah, kot so potrebne za terapijo. Izvajati se mora 10 dni.

Kemoprofilaksa ob pojavu škrlatinke je obvezna:

- za otroke v družinskem kontaktu, predvsem tam, kjer so slabe socialne razmere oziroma imajo družinski člani v anamnezi revmatsko vročico;
- ob pojavu škrlatinke ali streptokoknega tonzilofaringitisa v kolektivu po predhodni takojšnji konzultaciji s pristojno epidemiološko službo območnega Zavoda za zdravstveno varstvo.

4. KEMOPROFILAKSA PROTI GNOJNEMU MENINGITISU

Daje se ustrezne doze rifampicina.

Kemoprofilaksa proti gnojnemu meningitisu je obvezna za osebe, ki živijo v tesnem kontaktu v istem prostoru z bolnikom, vendar po predhodni konzultaciji z pristojno epidemiološko službo območnega Zavoda za zdravstveno varstvo.

4.1. Kemoprofilaksa proti meningokoknemu meningitisu

Daje se ustrezne doze rifampicina:

- odraslim 600 mg dnevno 2 dni,
- otrokom 20 mg/kg telesne teže dnevno 2 dni.

4.2. Kemoprofilaksa proti hemofilusnemu meningitisu

Družinskim članom se daje v primeru, da je v družini otrok, star do 4 leta, ustrezne doze rifampicina:

- odraslim 600 mg dnevno 4 dni,
- otrokom 20 mg/kg telesne teže dnevno 4 dni.

5. KEMOPROFILAKSA PROTI GRIPI

Daje se ustrezena doza amantadina, dokler traja nevarnost okužbe. Kemoprofilakso dajemo v času epidemije gripe za zaščito:

- oseb, ki se zaradi kontraindikacij ne smejo cepiti,
- oseb, ki so se cepile, pa še ni preteklo 14 dni od popolnega cepljenja,
- oseb z zmanjšanim imunskim odgovorom,
- oseb, ki delajo v zdravstvenih in socialnih ustanovah, domovih za ostarele in niso bile cepljene.

6. FINANCIRANJE

Obvezna kemoprofilaksa po programu se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Št. 503-3/92

Ljubljana, dne 15. decembra 1992.

Minister
za zdravstvo, družino
in socialno varstvo
doc. dr. Božidar Voljč, dr. med. I. r.

